

Graasten.

Kilde: A. Pedersen Danmarks frugtsorter.

Billeder: Pometet Tåstrup.

Oprindelses sted: Omkring 1669 – Sandsynligvis i haven på Gråsten Slot i Sønderjylland.

Anvendelse: Spisefrugt af første rang. Glimrende madæble. Æblet er vanskeligt at skrælle. Udmærket til tørring, marmelade og most, men helst i blanding med andre sorter.

Beskrivelse af frugten: Middelstor.

Form: Meget variabel i størrelse og form. Uregelmæssig og kantet. Groft udseende. Klimaet, grundstammen og voksevilkårene yder indflydelse på frugtens form og farve.

Farve og hud: Gul til lysegul grundfarve. I solen varm guldgul og smuk. Dækfarven kan forefindes i næsten alle grader fra slet ingen til en svag stribning i en violetrød tone og imellem striberne en mere eller mindre tæt punktering og marmorering med en lysere rød farve. Helt modne frugter har orange som hovedfarve på solsiden. Dækfarve med rødlige flammer, mellem hvilke grundfarven ses som til dels sammenhængende partier. Huden er meget tyk og sejt.

Kød og smag: Kødet er fra hvidt til en egen varm gul farve, undertiden med skær af laksefarve. Det er af en behagelig skør konsistens, meget saftigt og af en syrlig sød smag med en meget fin, krydret aroma. Lugten er meget stærk og som regel et godt kendetegn. Smagen varierer efter avlssted, plukketid, opbevaring osv. **Modningstid:** Plukningen bør ske ad flere gange i løbet af sep. måned. Bruges oktober og november, men æblet kan godt gemmes til jul og længere.

Historie: Graasten, Gravensteiner, Gravenstein, Gravenstener, Graastener og Graastensæble. Sorten er første beskrevet som Gravensteiner, hvorfor dette er det gyldige pomologiske navn. Men da navnet er givet efter den danske by Gråsten, må man i Danmark føle den tyske form som en urimelighed, og allerede i 1797 brugtes formen Gravenstener, der som Gravenstener har været det almindeligt brugte her i landet indtil nyere tid, hvor man er gået over til at bruge Graastener og senere Gråsten. Sortens historie er ofte blevet behandlet af danske pomologer m.fl. men foreligger dog ikke fuldt oplyst. Tidligere var det vist en almindelig opfattelse, at så fint et æble som Gråsten ikke kunne være af dansk oprindelse, mens man nu, hvor vi har mange fine danske æblesorter, ser helt anderledes på den ting. Der synes ikke at være nogen grund til at tvivle på, at sorten er fremkommet af frø i haven ved Gråsten Slot i Sønderjylland. Man har ganske vist ment, at den daværende ejer af slottet, Grev Chr. Ahlefeldt, skulle have fået kviste af sorten hjemsendt af broderen Karl Ahlefeldt, der efter en toårig rejse i Italien, Frankrig og Spanien vendte hjem til Danmark i 1669. Andre har villet mene, at sorten stammer fra Holland. Notorisk er det, at den først omtales fra Danmark og herfra er udbredt viden om.